

SALVADOR COT

Freemies és el terme que, en argot intern, utilitzen els dirigents d'ERC per referir-se al sector de la seva militància menys enquadrible organitzativament. Són la gent que no pertany a cap família dins del partit i, per tant, actuen d'una manera que —des dels despatxos del carrer Villarroel— és percebuda com a irrellevància i, conseqüentment, imprevisible. Doncs mira, ves per on 628 d'aquests *freemies* van tombar tota una estratègia pensada des de fa anys i pactada per tots els sectors d'una direcció que, per cert, ho és tot menys ben avinguda. L'assemblea, per tant, podrà continuar exercint la seva funció tradicional: tombar secretaris generals.

El més curiós de tota aquesta història és que els més dolguts per la votació "assemblearista" no són exactament els votants, simpatitzants o militants d'ERC. Diria que ni tan sols els dirigents que han estat derrotats. Els qui han reaccionat pitjor són el PSC i el seu entorn mediàtic i intel·lectual, que han utilitzat l'argument que socialistes i convergents han aplicat històricament als republicans per desqualificar-los com a organització. L'acusació, la de sempre: la immadura política i organitzativa d'ERC és incompatible amb les responsabilitats de govern.

I la maduresa, què és? Doncs, segurament, el que va ser el congrés del PSOE, que es feia, simultàniament, a Madrid. Mil delegats aplaudint ordenadament el secretari general i, a la sortida, aquell embús de cotxes oficials tan típic de la democràcia moderna. I després de pactar la nova executiva, la cloenda: els mateixos mil delegats cantant "La internacional" amb prou entusiasme perquè els poguessin escoltar els xofers que els esperaven a la porta amb cara d'immens avoriment.

ERC ha sortit reforçada del congrés de Lleida i no pas perquè Josep-Lluís Carod-Rovira i Joan Puigcercós apareguessin davant dels militants agafats de la mà. Personalment, crec que els republicans han llançat un missatge a la societat d'eficàcia impagable: no són un partit "normal" i segueixen sense formar part

"El PSC veu amb una grandíssima desconfiança Josep-Lluís Carod-Rovira, a qui consideren un perill per a l'estabilitat del Govern català i un competidor possible amb vista al 2007"

d'un sistema que, de fet, els n'ha exclòs durant molts anys. El discurs de radicalitat democràtica de Carod-Rovira només té sentit si se sosté en una organització, no en un aparell. En els congressos d'ERC la direcció haurà de continuar tenint en compte l'opinió dels militants de base que, com saben perfectament Joan Hortalà i Àngel Colom, no sempre voten el que se'ls recomana des de dalt.

De tota manera, l'important és que ERC ha reconegut *de iure* una situació que funcionava des de fa anys. D'entrada, Josep-Lluís Carod-Rovira seguirà marcant la línia política que, segons manifestació pròpia, l'ha de conduir a la presidència de la Generalitat l'any 2007. Un objectiu no gens fàcil, sobretot perquè els pròxims anys ERC passarà més temps defensant-se de les acusacions de subordinació al projecte polític del PSC que capitalitzant una obra de govern que ningú no veu per enlloc. Només cal fixar-se en l'entusiasme desbordant i el llenguatge quasi poètic que fa servir l'entorn periodístic dels socialistes catalans en referir-se al Govern d'esquerreres i catalanista que encapçala el PSC. Una perspectiva que no comparteix (ni que fos per raons diferents) cap sector del catalanisme/nacionalisme/sobiranisme o com dimonis es digui això que tothom sap què és i que a ningú li passa pel cap que tingui cabuda en l'executiva federal del PSOE.

L'objectiu polític del PSC és integrar Catalunya dins d'una Espanya federal.

Com deia Miquel Iceta als delegats del PSOE, els socialistes catalans no tenen altre horitzó que Espanya. "Som aquí perquè ens dona la gana", va dir el portaveu del PSC en un discurs que, per cert, va pujar uns quants punts el nivell del debat polític d'aquella reunió. El mateix dia Pasqual Maragall va fer acte de presència al congrés del PSOE i allà va parlar, explícitament, com a president de la Generalitat. Per tant, si alguna cosa va quedar meridianament clara és que el projecte del Govern de la Generalitat és, estrictament, el d'integrar més i millor Catalunya dins d'Espanya. El PSC creu que Zapatero és Pi i Margall. I Pasqual Maragall té al cap un projecte per a Espanya, no per a Catalunya.

Però l'objectiu estratègic d'ERC no és que el president de la Generalitat aconseguís canviar Espanya. De fet, essencialment, Josep-Lluís Carod-Rovira i ERC van justificar l'opció PSC pel valor democràtic que proporciona l'alternança en si mateixa i, en segon lloc, per intentar fer caure del cantó "nacional" la vella immigració hispanòfona dels anys seixanta i els seus descendents. Aquests objectius, purament teòrics, probablement són compartits per una gran part de la societat catalana però no està gens clar que, com a mínim per a l'electorat més sensible nacionalment, sigui acceptable cap mena de retrocés polític en el reconeixement nacional del "fet català". Només per posar un exemple: Euroregió i Països Catalans no són sinònims.

Aquesta és la realitat i això és el que haurà d'explicar Carod-Rovira constantment i durant tres anys. A partir d'ara no valen els gestos de dignitat, i els viatges a Perpinyà ja no ompliran els mítings del 2007. Per definir-ho d'alguna manera, ERC ha deixat de tenir les "mans netes" i cada vegada que algú, des del catalanisme, s'exclami per la manca de sensibilitat nacional de la Generalitat, ERC, forçosament, s'haurà de col·locar a la defensiva. Això val per als consellers i encara més per al conseller en cap, però sobretot per al flamant president d'un partit que, electoralment, ha de pujar al

ERC ha sortit reforçada del congrés de Lleida i no pas perquè Josep-Lluís Carod-Rovira i Joan Puigcercós apareguessin davant dels militants agafats de la mà. Els republicans han llançat un missatge a la societat d'eficàcia impagable: no són un partit 'normal' i segueixen sense formar part d'un sistema que, de fet, els n'ha exclòs durant molts anys."

segon lloc per aspirar amb un mínim de possibilitats a la presidència de la Generalitat. Per això el PSC veu amb una grandíssima desconfiança Josep-Lluís Carod-Rovira, a qui consideren un perill per a l'estabilitat del Govern català i un competidor possible amb vista al 2007. En resum, els socialistes catalans estan convençuts que si el PSC queda fora del pròxim Govern de la Generalitat serà, d'una manera o altra, per culpa de Carod-Rovira.

El Palau de la Generalitat bullirà durant tres anys, però el mateix creixement electoral d'ERC els ha obert un segon front que, fins fa pocs mesos, no tenia valor estratègic per als republicans. Joan Puigcercós, a Madrid, dirigeix el quart grup parlamentari del Congrés dels Diputats i a cada sessió es veu implicat en la presa de decisions del Govern espanyol. A cadascú, el seu socialista de capçalera, i si Josep Bargalló s'ha d'entendre amb els germans Maragall, el nou secretari general d'ERC té José Montilla

com a interlocutor preferencial. Montilla és l'encarregat de moderar vuit diputats que, com els 628 militants *freakies*, encara pensen que el sistema s'ha de combatre. De moment, voten el que han de votar quan el PSOE els ho demana, però tenen aquella actitud impertinent que el company Barbeta va definir amb la seva perspicàcia habitual. Potser és que el pas de militant a diputat al Congrés ha estat massa ràpid, però el cas és que conserven una part d'aquella actitud *freak* que va omplir les urnes amb més de 600.000 paperetes republicanes.

El dia que el president Marín o, millor encara, la vicepresidenta Chacón els hagi d'expulsar de la cambra per parlar en català, l'estat espanyol haurà trontollat una mica. Ni que sigui per impertinència.

I finalment, ERC haurà d'encarar les seves relacions amb CiU. La possibilitat de pacte entre ERC i CiU és l'única característica que diferencia clarament la posició política d'ERC i la d'ICV. El

problema és que, després de col·locar Pasqual Maragall a la presidència de la Generalitat, la possibilitat d'arribar a acords entre republicans i convergents ha deixat de ser creïble. El PSC ho sap i per això té via lliure per aplicar el programa que els ha de portar als "seus" objectius estratègics. L'únic flanc feble, el de la desconfiança en la fiabilitat "nacional" dels socialistes, ha quedat cobert amb un grapat de consellers independentistes. I si CiU critica alguna tebior, algun retrocés, alguna reculada, és que CiU s'està radicalitzant. O no, companys consellers d'ERC? En aquestes circumstàncies, el blindatge del PSC és invulnerable. Si a les pròximes eleccions algú considera que Pasqual Maragall no és prou d'esquerres, que voti ICV, si el president molesta algú altre per espanyolista, que voti ERC. Quan això passi, i malgrat les assemblees, ERC ja serà la *Iniciativa nacional*.

Salvador Cot és periodista